

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 77.658/3
van 24 april 2025

avis 77.658/3
du 24 avril 2025

over

sur

een ontwerp van ministerieel
besluit 'tot wijziging van
artikel 37, paragraaf 3 van het
koninklijk besluit van
18 april 2024 betreffende de
bestrijding van infectieuze
boviene rhinotracheïtis'

un projet d'arrêté ministériel
'modifiant l'article 37,
paragraphe 3 de l'arrêté royal
du 18 avril 2024 relatif à la
lutte contre la rhinotrachéite
infectieuse bovine'

Op 16 april 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Landbouw verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot wijziging van artikel 37, paragraaf 3 van het koninklijk besluit van 18 april 2024 betreffende de bestrijding van infectieuze boviene rhinotracheïtis’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 22 april 2025. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 24 april 2025.

*

Le 16 avril 2025, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Agriculture à communiquer un avis dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté ministériel ‘modifiant l'article 37, paragraphe 3 de l'arrêté royal du 18 avril 2024 relatif à la lutte contre la rhinotrachéite infectieuse bovine’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 22 avril 2025. La chambre était composée de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, président de chambre, Koen MUYLLE et Elly VAN DE VELDE, conseillers d'État, et Yves DEPOORTER, greffier.

Le rapport a été présenté par Githa SCHEPPERS, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 24 avril 2025.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

“Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de omstandigheid dat de epidemiologische situatie ongunstig evolueert. Door herbesmettingen van beslagen zijn er sinds begin 2025 bijkomend een 1500 runderen gedetecteerd als ‘geïnfecteerd met het BoHV-1’ wat het totaal aantal runderen ‘geïnfecteerd met het BoHV-1’ in België op 3440 brengt. Om het objectief van het bestrijdingsprogramma te halen, met name het behalen van een IBR-vrije status op nationaal niveau tegen 2027, dienen derhalve alle middelen te worden ingezet om een goede verderzetting van het programma mogelijk te maken. Eén van de middelen om deze uitbraken in te dijken is vaccinatie. Het vaccinatieverbod vanaf 1 april 2025 dat in artikel 37, §3, van het koninklijk besluit van 18 april 2024 betreffende de bestrijding van infectieuze bovine rhinotracheïtis wordt ingesteld, dient derhalve met 7 maanden te worden uitgesteld.”

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Artikel 37, § 3, eerste lid, van het koninklijk besluit van 18 april 2024 ‘betreffende de bestrijding van infectieuze bovine rhinotracheïtis’ verbiedt de vaccinatie van runderen tegen infectieuze bovine rhinotracheïtis (hierna: IBR) vanaf 1 april 2025.

Artikel 1 van het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Minister van Landbouw vervangt de datum voor het ingaan van dit verbod door 1 november 2025.

Artikel 2 bepaalt dat het transport van alle runderen uit een beslag met een statuut “besmet”, bedoeld in artikel 26, § 1, 2°, tweede lid, van het koninklijk besluit van 18 april 2024, uitsluitend is toegelaten voor rechtstreeks vervoer vanuit de inrichting naar het aangeduid slachthuis met een door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen verzegeld transportmiddel. Het is verboden deze dieren tegelijkertijd met dieren van een andere inrichting te vervoeren. Dit transport moet gebeuren overeenkomstig artikel 21 van het koninklijk besluit van 18 april 2024 ‘betreffende de algemene regels voor de preventie en de bestrijding van bepaalde dierenziekten’. De vervoerder die de runderen heeft vervoerd naar het aangeduid slachthuis, moet de reiniging en ontsmetting van het gebruikte voertuig laten controleren door de officiële dierenarts in het slachthuis voordat dit voertuig het slachthuis verlaat.

RECHTSGROND

4.1. Artikel 1 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 37, § 3, derde lid, van het koninklijk besluit van 18 april 2024, dat de minister bevoegd voor landbouw (hierna: de minister) machtigt om in geval van een ongunstige epidemiologische situatie de datum waarop het verbod van vaccinatie van runderen tegen IBR een aanvang neemt, te wijzigen.

Die bepaling vindt op haar beurt rechtsgrond in artikel 8, eerste lid, 1°, van de Dierengezondheidswet van 24 maart 1987. Op grond van die bepaling kan de Koning onder meer alle maatregelen treffen met het doel de dierenziekten te bestrijden, uit te roeien en hun verspreiding en het in of uit het land brengen ervan te verhinderen.

4.2. Artikel 2 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 9bis van de Dierengezondheidswet van 24 maart 1987. Die bepaling machtigt de minister om “in geval van ernstig gevaar van besmetting en tot de uitroeiing van die besmetting, alle bestrijdingsmaatregelen te nemen met inbegrip van de opvordering van ondernemingen, goederen en personen en de slachting of de doding van dieren met bepaling van de bestemming van de dieren, de dierlijke producten of andere voorwerpen”.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. Gelet op hetgeen is uiteengezet in de opmerkingen 4.1 en 4.2, moet in de aanhef de verwijzing naar artikel 108 van de Grondwet worden weggelaten en moet de verwijzing naar artikel 9bis van de Dierengezondheidswet van 24 maart 1987 worden aangevuld met een verwijzing naar artikel 8, eerste lid, 1°, ervan.

Artikel 2

6. De verwijzing in artikel 2 van het ontwerp naar “de richtlijnen beschreven in artikel 21 van het koninklijk besluit van 18 april 2024 (...)” moet worden vervangen door een verwijzing naar dat artikel zelf.

*

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

« Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de omstandigheid dat de epidemiologische situatie ongunstig evolueert. Door herbesmettingen van beslagen zijn er sinds begin 2025 bijkomend een 1500 runderen gedetecteerd als 'geïnfecteerd met het BoHV-1' wat het totaal aantal runderen 'geïnfecteerd met het BoHV-1' in België op 3440 brengt. Om het objectief van het bestrijdingsprogramma te halen, met name het behalen van een IBR-vrije status op nationaal niveau tegen 2027, dienen derhalve alle middelen te worden ingezet om een goede verderzetting van het programma mogelijk te maken. Eén van de middelen om deze uitbraken in te dijken is vaccinatie. Het vaccinatieverbod vanaf 1 april 2025 dat in artikel 37, §3, van het koninklijk besluit van 18 april 2024 betreffende de bestrijding van infectieuze bovine rhinotracheïtis wordt ingesteld, dient derhalve met 7 maanden te worden uitgesteld ».

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

3. L'article 37, § 3, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 18 avril 2024 'relatif à la lutte contre la rhinotrachéite infectieuse bovine' interdit la vaccination des bovins contre la rhinotrachéite infectieuse bovine (ci-après : IBR) à partir du 1er avril 2025.

L'article 1er du projet d'arrêté du Ministre de l'Agriculture, soumis pour avis, remplace la date prévue pour la prise d'effet de cette interdiction par celle du 1er novembre 2025.

L'article 2 dispose que le transport de tous les bovins provenant d'un troupeau ayant un statut « infecté », tel que visé à l'article 26, § 1er, 2°, alinéa 2, de l'arrêté royal du 18 avril 2024, n'est autorisé que pour le transport direct de l'établissement vers l'abattoir désigné avec un moyen de transport scellé par l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire. Il est interdit de transporter de tels animaux en même temps que d'autres provenant d'un autre établissement. Ce transport doit se dérouler conformément à l'article 21 de l'arrêté royal du 18 avril 2024 'relatif aux règles générales en matière de prévention et de lutte contre certaines maladies animales'. Le transporteur qui a transporté les bovins vers l'abattoir désigné doit faire contrôler le nettoyage et la désinfection du véhicule utilisé par le vétérinaire officiel à l'abattoir avant que ce véhicule quitte l'abattoir.

FONDEMENT JURIDIQUE

4.1. L'article 1er du projet trouve son fondement juridique dans l'article 37, § 3, alinéa 3, de l'arrêté royal du 18 avril 2024, qui habilite le ministre qui a l'agriculture dans ses attributions (ci-après : le ministre) à modifier, en cas de situation épidémiologique défavorable, la date de prise d'effet de l'interdiction de vaccination des bovins contre l'IBR.

Cette disposition trouve à son tour un fondement juridique dans l'article 8, alinéa 1er, 1°, de la loi du 24 mars 1987 'relative à la santé des animaux'. En vertu de cette disposition, le Roi peut notamment prendre toute mesure ayant pour but de lutter contre les maladies des animaux, de les éradiquer, ainsi que d'empêcher leur propagation, leur introduction dans le pays et leur sortie du pays.

4.2. L'article 2 du projet trouve son fondement juridique dans l'article 9bis de la loi du 24 mars 1987 'relative à la santé des animaux'. Cette disposition habilite le ministre à « [prendre] en cas de danger grave de contamination et jusqu'à l'éradication de la contamination, [...] toute mesure de lutte, y compris la réquisition d'entreprises, de biens et de personnes et l'abattage ou la mise à mort d'animaux et la détermination de la destination d'animaux, produits animaux ou autres objets ».

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

5. Compte tenu de ce qui a été exposé dans les observations 4.1 et 4.2, il convient d'omettre dans le préambule la référence à l'article 108 de la Constitution et de compléter la référence à l'article 9bis de la loi du 24 mars 1987 'relative à la santé des animaux' par une référence à l'article 8, alinéa 1er, 1°, de celle-ci.

Article 2

6. Il y a lieu de remplacer la référence aux « modalités décrites dans l'article 21 de l'arrêté royal du 18 avril 2024 [...] », contenue à l'article 2 du projet, par une référence à cet article 21 lui-même.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Yves DEPOORTER

Jeroen VAN NIEUWENHOVE